

SUOMEN WAGNER-SEURAN VUOSIKERTOMUS VUODELTA 2004

Vuonna 2004 Suomen Wagner-seura on jatkanut toimintaansa suurin piirtein edellisten vuosien laajuudessa. Oopperamatkoja on järjestetty kotimaisiin Wagner-esityksiin sekä Bayreuthiin, ja luentotilaisuuksia on pidetty Turussa ja Helsingissä.

Uusia jäseniä seuraan on edelleen liittynyt kiitettävä määrä, ja jäsenmäärä on kasvanut vuoden aikana 32 henkilöllä eli 4,5 %. Kansallisoopperan *Ringin* vaikutus positiiviseen jäsenkehitykseen oli huomattava. Helsingin seudun jäsenmäärä kasvatti edelleen suhteellista osuuttaan, ja on noussut jo 53,1 %:iin Turun jäädessä vajaan neljäsosaan.

JÄSENET

Seuran jäsenmäärä oli vuoden 2004 lopussa 737 (ed. v. 705). Jäsenistä oli Turun seudulta 166 (-2), Helsingin seudulta 391 (+27) ja muualta Suomesta 158 (+10). Ulkomailla asuvia jäseniä oli 22 (-3).

Jäsenistä oli vuosijäseniä 553 (+19), perhejäseniä 139 (+11), ainaisjäseniä 36 (+1) sekä kunniajäseniä 9 (+1). Jäsenmäärä siis kasvoi vuoden aikana 32 henkilöllä (v. 2003 vähennys 20 henkilöä), joista liittyneitä uusia jäseniä 82 (ed. v. 50) sekä eronneita 50 (ed. v. 70) henkilöä.

Jäsenten sukupuolijakauma säilyi hieman miesvoittoisena, 50,5 % (ed. v. 50,6 %): naisia oli 365 (348) ja miehiä 372 (357). Jäsenmaksut vuonna 2004 olivat vuosijäseneltä 22 e (ed. v. 22 e), samassa taloudessa asuvalta perhejäseneltä 9 e (9 e), nuorisojäseneltä 16 e (16 e) sekä ainaisjäseneltä 220 e (220 e). Liittymismaksu oli vuonna 2004 liittyneiltä uusilta jäseniltä 10 e (ed. v. 10 e).

Seuramme kunniajäsenet ovat: Anne Evans (sopraano) 1997, Frank Shipway (kapellimestari) 1997, Jorma Hynninen (baritoni) 1998, Wolfgang Wagner (festivaalijohtaja) 1998, Peter Bassett (kirjailija) 2000, Cecilia Rydinger-Alin (kapellimestari) 2001, Pentti Perksalo (tenori) 2001, Saira Luoma (FM) 2003 ja Anita Välkki (sopraano) 2004. Seuran kunniapuheenjohtaja (vuodesta 2001) on Uolevi Karra-koski, FL on seuramme perustaja.

SEURAN HALLINTO

Seuran sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Turun Park Hotelissa 8.2.2004.

Hallitus on kokoontunut vuoden 2004 aikana neljä kertaa. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Heikki Virri Turusta, varapuheenjohtajana Riitta-Eliisa Laine Helsingistä, sihteerinä Stina Gerke Paraisilta uutena, jäsensihteerinä Matti Luukkainen Helsingistä ja rahastonhoitajana Peter Häggblom Turusta ja tiedotussihteerinä Heikki J Eskelinen Espoosta uutena. Muina jäseninä Liisa Moilanen,

Martti Parkkari ja Jopi Harri kaikki Turusta. Tilintarkastajana on toiminut Tapio Eriksson Porista ja varalla Mirja Kainu Turusta. Toiminnanjohtajana vuonna 2004 on ollut Peter Häggblom.

Helsingin alueen ohjelmatoimikunnan jäseninä ovat toimineet Riitta-Eliisa Laine (pj.), Heikki J. Eskelinen, Pekka Heikkilä, Heli Keinonen, Kari Lampikoski, Jack Leo ja Matti Luukkainen.

Turun ohjelmatoimikunnan jäseninä ovat toimineet Peter Häggblom (pj.), Jaakko Erola, Annikki Juha-koski, Pirkko Kotiranta, Eila Lahti, Marjukka Lulli-Seppälä, Kaija Malka, Liisa Moilanen ja Robert Storm.

Stipendiaattien valintatoimikunnassa ovat toimineet Jopi Harri (pj), Matti Lehtonen, Mats Liljeroos, Markku Lulli-Seppälä, Veijo Murtomäki ja Paula Nurmentaus.

TIEDOTUS

Vuoden aikana yhdistyksen toiminnasta on kahden jäsenkirjeen lisäksi tiedotettu sanoma- ja aikakauslehdissä ja internetissä.

Seuralla on ollut syksystä 1995 lähtien oma kotisivu internetissä, jonka osoite on <http://users.utu.fi/hansalmi/sws/>. Sivuja ylläpitää Matti Luukkainen. Seuran sähköpostiosoite on peter.haggblom@kolumbus.fi. Monet uusista jäsenistämme ovat liittyneet internetin kautta. Olemme tätä kautta saaneet myös yhteydenottoja ulkomailta yhdistyksiltä ja yksityisiltä henkilöiltä.

Jäsenrekisterissämme on jo 424 (ed.v. 375) oman jäsenemme sähköpostiosoite. Sähköpostin avulla on pidetty tiiviisti yhteyttä jäsenistöön lähettämällä tietoa ajankohtaisista tapahtumista.

TILAISUUDET

Turussa:

14.1. Tehtiin matka Kansallisoopperaan Leos Janacekin *Katja Kabanova*-esitykseen, jossa pääosan esitti Karita Mattila. Matkalle osallistui myös Turun Filharmonisen orkesterin ystävät ry:n, (AphiAn) jäseniä. Näin saatiin bussi täyteen ja tämän hyvän kokemuksen jälkeen on jatkettu matkayhteistyötä seurojen välillä.

28.1. Turun kulttuurikeskuksessa (Sininen sali) **Klaus Pykkänen** luennoi aiheesta *Näkökulmia Ringiin - Ajatuksia johtoiheen problematiikasta*.

8.2. Park Hotel Jugend kabinetti, **Vuosikokous**, johon osallistui 15 jäsentä. Kokouksen jälkeen keskusteltiin uudesta *Millingtonin Wagner-kirjasta*

30.3. kulttuurikeskuksessa **Pekka Asikainen** kertoi mietteitään Wagnerin *Parsifal*-oopperasta.

6.4. ja 7.4. kulttuurikeskuksen sinisessä salissa täyssali katsoi innolla **Harry Kupferin** ohjaaman *Parsifalin* laserlevyltä videotykillä.

30.8. - 7.9. *Nibelungin sormuksen II sykli* Kansallisoopperassa. Neljä matkaa Turusta.

23.9. kulttuurikeskuksessa prof. **Hannu Salmen** aiheena *Sormuksen ritarit - Jackson ja Wagner*.

19.10. Park Hotelin, Jugend-kabinetissa **Jack Leo** kertoi ääninäyttein suurista Wagner-äänistä.

18.11. klo 18.00 Arken Humanistcentretin auditoriossa **Martti Parkkari** kertoi Richard Straussin *Ruusuritarista* DVD-videotyökinäyttein.

29.11. matka Kansallisoopperan *Ruusuritari*-näytökseen.

11.12. Jäsenillä mahdollisuus osallistua Turun Filharmonisen orkesterin ystävät ry:n, AphilAn busimatkaan Poriin **Iikka Kuusiston** oopperaa *Matilda ja Nikolaita* katsomaan. Samanlainen mahdollisuus oli seuran jäsenillä AphilA:n Tallinnan-matkan osalta 24-25.4. Silloin ohjelmassa oli *Patarouva*.

Helsingissä:

13.1.2004 *Anton Brucknerista* väitöskirjaa valmisteleva musiikkitieteilijä **Kai Lindberg** esitelmöi säveltäjästä ja hänen suhteestaan Wagneriin.

19.2. *"Die wild wütenden Weiber"* - FM **Jack C. Leo** esitteli sarjassaan Suuret Wagner-laulajat Brünnhilden roolin kuuluisia tulkitsijoita äänilevyinäyttein.

11.3. *"Richard Wagner ja hänen aikansa näytämötaide"*. Prof. **Pentti Paavolainen** kertoi Wagnerin oopperatuotannon asemasta romantiikan ajan teatterikentässä ja säveltäjän dramaturgisista ratkaisuista.

20.4. Teatteritieteen yo **Jukka von Boehm** esitelti äänilevyhistorian *suuria Ring-levytyksiä* kuvin ja ääninäyttein

11.5. vieraana oli Lahden Sibeliustalon toimitusjohtaja, FT **Antti Vihinen**, joka esitelmöi *natsien Wagner-estetiikasta*. Esitelmässä käsiteltiin myös *Winifred Wagnerin* ja Wagner-perheen suhdetta Hitleriin Brigitte Hamannin vuonna 2002 ilmestyneen teoksen perusteella.

6.8. - 7.9. *Nibelungin sormuksen I ja II syklit* Kansallisoopperassa, jossa seuran omaa info- ja myyntitietä hoitivat **Heikki J. Eskelinen** ja **Outi Jaakola**.

26.8. Wagner-seura pääsi pitkällisen valmistelun tuloksena seuraamaan *Kansallisoopperan Jumalten tuhon kenraaliharjoitusta*. Mukaan mahtui 58 ensimmäiseksi - jo keväällä - ilmoittautunutta seuran jäsentä. Isäntänä paikalla oli meitä opastamassa oopperan musiikkijärjestäjä Antti Pesonen.

30.9. pitkään toivottuna vieraana oli seuran tuore kunniajäsen, oopperalaulajatar **Anita Vätkki**. Salin täysi yleisö otti hänet vastaan lämpimien suosiosoituksin. Wegelius-salissa pidetyssä tilaisuudessa laulajatarta haastatteli oopperan päämusiikkijärjestäjä Erkki Tammela. Herkkupaloina kuultiin vastikään löydettyjä nauhoituksia Vätkin uran huippuvuosilta.

25.11. **Jack Leo** kertoi ääninäyttein suurista Siegfried-roolin esittäjistä. Pikkujouluviikkoa edeltävänä tilaisuudessa oli myös glögi- ja piparitarjoilu.

Wagner-seuran esitelmätilaisuudet Helsingissä on pidetty Sibelius-Akatemian Wegelius-salissa.

Jäsenistön lisäksi kaikkiin niihin on myös ulkopuolisilla ollut vapaa pääsy.

MATKAT

- 14.1.2004 Turusta Kansallisoopperan *Katja Kabanova* esitykseen. Nimiosassa Karita Mattila. Matkanjohtajana Peter Häggblom ja bussiemäntänä Outi Jaakola, kuten muillakin jäsenmatkoilla.

- 30.8. - 7.9. Kansallisoopperan Ring II sykli, neljä matkaa Turusta

- Bayreuthin esityksiin 7.-12.8.2004 välitettiin 15 jäsenelle liput *Ringin* esityksiin, jossa matkalaiset kokoontuivat Heikki Virrin johdolla perinteisesti ravintola Eulesa. Sen lisäksi stipendiaattimme seuralaisina oli kaksi jäsentä Bayreuthissa, jossa 4.-6.8. nähtiin *Tannhäuser*, *Hollantilainen* ja vuoden uutuusohjaus *Parsifal*.

- 29.11. Straussin *Ruusuritari* Kansallisoopperassa, matka Turusta.

JULKAISU- JA KUSTANNUSTOIMINTA

Vuoden aikana toimitettiin jäsenille jäsenetuna kaksi *Wagneriaani*-julkaisua. Nro 23 ilmestyi maaliskuussa ja nro 24 lokakuussa. Kiitämme kaikkia *Wagneriaanin* kirjoittajia laadukkaista artikkeleista. Julkaisun vastaavana toimittajana on ollut Heikki Virri ja toimittajana/taittajana Robert Storm. Artikkeleita on saatu entiseen tapaan myös englanniksi, ruotsiksi ja saksaksi. Tämä on mahdollistanut julkaisun kansainvälisen levittämisen, lähinnä muille Wagner-seuroille, joilta on tullut kiitosta laadukkaasta lehdestä.

Seura on kustantanut kaksi Wagner-aiheista kirjaa: **Peter Bassettin** *Uuden vuosituhannen Ring*, 1999, suomentanut Uolevi Karrakoski, (toim. Peter Häggblom) sekä **Barry Millingtonin** *Richard Wagner - Elämä ja teokset*, 2003 käännös Jopi Harri (toim. Peter Häggblom). Kirjat ovat tilattavissa seuralta. Ne ovat myös myynnissä kirjakaupoissa kautta maan.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA MUUT WAGNER-SEURAT

Kansainvälisiä kontakteja on kehitetty tapaamalla muiden Wagner-seurojen edustajia mm. Bayreuthissa, Augsburgissa ja Helsingissä.

Muiden seurojen julkaisuja/uutiskirjeitä olemme saaneet entiseen tapaan Adelaidesta, Amsterdamista, Antwerpenista, Barcelonasta, Brysselistä, Edinburghista, Honolulusta, Lontoosta, Los Angelesista, New Yorkista, San Franciscosta, Sydneystä, Tukholmasta, Uuden Seelannin Aucklandista ja Wienistä. Lisäksi seuralle tulee Richard Wagner Verband Internationalin kolmesti vuodessa ilmestyvä *Wagner Weltweit* -julkaisu.

Jokavuotisessa Richard Wagner Verband Internationalin kongressissa, joka pidettiin Augsburgissa

20. - 23.5. seuraa edusti toiminnanjohtaja Peter Häggblom. Kongressin ohjelmassa oli vuosikokouksen lisäksi mm. *Tannhäuser*-esitys, konsertteja ja luentoja.

Kattojärjestöömme RWVI:hin kuuluu meidän lisäksi 140 Wagner-seuraa ympäri maailmaa. Seurojen jäsenmäärä ylittää 37.000. Suomen Wagner-seura kuuluu edelleen kymmenen suurimman seuran joukkoon. RWVI:lla on ollut vuodesta 1999 alkaen kotisivu, josta saa lisätietoja kattojärjestöstämme ja monista jäsenseuroista: <http://www.richard-wagner-verband.de/>. Kattavimmat linkit muiden seurojen sivuille löytyvät oman seuramme linkkisivuilta.

STIPENDITOIMINTA

Seuran **Bayreuth-stipendi** myönnettiin vuonna 2004 sopraano **Liisa Viinaselle**. Stipendiin kuuluu matka Bayreuthiin majoituksineen ja ohjelmineen sekä liput *Tannhäuseriin*, *Hollantilaiseen ja Parsifaliin*. Kaikkiaan Bayreuth-stipendiaatteja on viime vuosina ollut 250 per vuosi. Vuodesta 1882 lähtien jolloin stipendisäätiö perustettiin, stipendiaatteja on Bayreuthissa käynyt yli 16 000.

Vuonna 2003 perustetun **Uolevi Karrakosken nimikkorahaston** vuoden 2004 apurahan saivat **Wilhelm Kvist** Turusta ja **Wille Rydman** Helsingistä.

Rahaston käyttötarkoitus on tukea rahallisesti nuorten (korkeintaan 25-vuotiaiden) henkilöiden mahdollisuutta käydä Wagnerin oopperoiden esityksissä, ensisijaisesti Suomen Wagner-seuran järjestämällä oopperamatkoilla. Rahasto ottaa lahjoituksia vastaan jatkossakin. Rahaston oma pääoma oli 31.12.2004 yhteensä 2.041,99 € (ed.v. 2.019,91 €).

TALOUS, TILINPÄÄTÖS JA HALLITUKSEN ESITYS YLIJÄÄMÄN KÄYTTÄMISESTÄ

Seuran talous säilyi vakaalla pohjalla joskin kustantamamme kirjan Barry Millingtonin *Richard Wagner – Elämä ja teokset* odotettua huonompi menekki aiheutti varojen sitomista myymättömään kirjavarastoon. Syksyllä 2003 ilmestynyt kirja on saanut hyvät arvostelut monissa aikakausi- ja sanomalehdissä – lukuunottamatta maan suurinta päivälehteä, joka on täysin vaiennut kirjamme ilmestymisestä. Arvioimme tämän jälkimmäisen seikan merkittävällä tavalla heikentäneen kirjamme menekkiä. Kustannustoiminnan huonoa tulosta lieventää jonkin verran Peter Bassettin *Ring*-kirjan odotettua parempi menekki Kansallisoopperan alkusyksyn Ringesitysten ansiosta. Ylisuureksi painuneesta kirjavarastosta on tehty yhteensä n. 2.300 euron epäkuranttiusalennukset, josta 2.100 € kohdistuu Millingtonin kirjaan ja 200 € muilta kustantajilta ostamiimme kirjoihin.

Kasvaneen jäsenmäärän – ja sitä myötä kertyneiden jäsenmaksujen – ansiosta vuoden tulos muo-

dotui edellä kuvatuista vastoinkäymisistä huolimatta positiiviseksi. Positiiviseen tulokseen vaikutti myös saavutetut kulusäästöt esim. luentokuluissa ja muissa toiminnan kuluissa.

Tilikauden tulos (ennen tilinpäätössiirtoja) oli + 549,64 € (ed.v. 1 854,55 €), mikä on 1429,64 € budjetoitua parempi. Tilikauden ylijäämäksi muodostui + 293,64 € (ed.v. +139,05 €). Vuoden aikana kertyneet saadut lahjoitukset on tehdyn päätöksen mukaan varattu annettavaksi Kansallisoopperan Wagner-produktioiden tukemiseksi. Suomessa tällainen kulttuurikeräys on harvinaista ja uutta, eikä suuria summia ole mahdollista koota, mutta aiomme kevään aikana käydä viime vuoden tapaan luovuttamassa kertyneet 256 € Kansallisoopperalle. Kiitämme kaikkia 23 lahjoittajaa.

Seuran koko oma pääoma (ilman Uolevi Karrakosken nimikkorahastoa) on tämän jälkeen yhteensä 19.183,58 € (ed. v. 18.889,94 €). Tilikauden tuloksen muodostuminen ja taloudellinen tila käyvät tarkemmin ilmi tilinpäätöksestä 1.1. - 31.12.2004 budjettivertailuineen.

TULEVA KEHITYS

Seuran talous suo hyvät edellytykset toiminnan kehittymiselle tulevien vuosien osalta. Vuonna 2005 on tarkoitus jatkaa perinteistä toimintaamme, tulevasta kehityksestä kerromme tarkemmin toimintasuunnitelmassa.

Turussa 23. päivänä tammikuuta 2005

SUOMEN WAGNER-SEURA R.Y.:N HALLITUS

Heikki Virri

Riitta-Eliisa Laine

Peter Häggblom

Heikki J. Eskelinen

Stina Gerke

Jopi Harri

Matti Luukkainen

Liisa Moilanen

Martti Parkkari